

İlgili Kanun / Madde
4857 S.İşK/2

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2008/31954
Karar No. 2009/35494
Tarihi: 15.12.2009

- **ALT İŞVEREN**
- **ASIL İŞİN BİR BÖLÜMÜNÜN BÖLÜNEREK ALT İŞVERENE VERİLEBİLMESİ İÇİN YASADA BELİRTİLEN ÖLÇÜTLERİN BİR ARADA OLMASININ GEREKMEMESİ**
- **ASIL İŞ ALT İŞVEREN İLİŞKİSİNİN YASAYA UYGUN KURULMASI**

ÖZETİ: Alt işveren, bir işverenden, işyerinde yürüttüğü mal veya hizmet üretimine ilişkin yardımcı işlerde veya asıl işin bir bölümünde işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işlerde iş alan ve görevlendirdiği işçileri sadece bu işyerinde çalıştıran diğer işveren olarak tanımlanabilir. Alt işverenin iş aldığı işveren ise, asıl işveren olarak adlandırılabilir. Bu tanımdan yola çıkıldığında asıl işveren alt işveren ilişkisinin unsurları, iki ayrı işverenin olması, mal veya hizmet üretimine dair bir işin varlığı, işçilerin sadece asıl işverenden alınan iş kapsamında çalıştırılması ve tarafların muvazaalı bir ilişki içine girmemeleri gerekir. Alt işverene yardımcı iş, ya da asıl işin bir bölümü, ancak teknolojik nedenlerle uzmanlık gereken işin varlığı halinde verilebilecektir. 4857 sayılı İş Kanununun 2. maddesinde asıl işveren alt işveren ilişkisini sınırlandırılması yönünde yasa koyucunun amacından da yola çıkılarak asıl işin bir bölümünün alt işveren verilmesinde "işletmenin ve işin gereği" ile "teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işler" ölçütünün bir arada olması gerektiği belirtilmelidir.

4857 sayılı İş Kanununun 2. maddesinin 6. ve 7. fıkralarında tamamen aynı biçimde "işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işler" sözcüklerine yer verilmiş olması bu kararlılığı ortaya koymaktadır.

DAVA: Davacı, fazla çalışma, hafta tatili ücreti alacaklarının ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkeme, isteği kısmen hüküm altına almıştır. Hüküm süresi içinde taraflar avukatlarınca temyiz edilmiş olmakla, dava dosyası için Tetkik Hakimi Ş.Çil tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

1- Dosyadaki yazılara toplanan delillerle kararın dayandığı kanuni gerektirici sebeplere göre, davalının tüm davacının aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2- Davacı işçi davalıların arasında asıl işveren alt işveren ilişkisinin olduğunu ileri sürerek ödenmeyen bir kısım işçilik alacaklarının davalılardan müştereken müteselsilen tahsili isteginde bulunmuştur.

Mahkemece istegin Kubatoğlu İnşaat - Reyhan Işık yönünden kabulüne karar verilmiş, asıl işveren alt işveren ilişkisinin bulunmadığı gerekçesiyle davalılardan Büyük Efes Otelcilik AŞ yönünden husumet yokluğu sebebiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Karan davacı vekili süresi içinde temyiz etmiştir.

Alt işveren, bir işverenden, işyerinde yürüttüğü mal veya hizmet üretimine ilişkin yardımcı işlerde veya asıl işin bir bölümünde işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işlerde iş alan ve görevlendirdiği işçileri sadece bu işyerinde çalıştıran diğer işveren olarak tanımlanabilir. Alt işverenin iş aldığı işveren ise, asıl işveren olarak adlandırılabilir. Bu tanımdan yola çıkıldığında asıl işveren alt işveren ilişkisinin unsurları, iki ayrı işverenin olması, mal veya hizmet üretimine dair bir işin varlığı, işçilerin sadece asıl işverenden alınan iş kapsamında çalıştırılması ve tarafların muvazaalı bir ilişki içine girmemeleri gerekir. Alt işverene yardımcı iş, ya da asıl işin bir bölümü, ancak teknolojik nedenlerle uzmanlık gereken işin varlığı halinde verilebilecektir. 4857 sayılı İş Kanununun 2. maddesinde asıl işveren alt işveren ilişkisini sınırlandırılması yönünde yasa koyucunun amacından da yola çıkılarak asıl işin bir bölümünün alt işveren verilmesinde "işletmenin ve işin gereği" ile "teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işler" ölçütünün bir arada olması gerektiği belirtilmelidir. 4857 sayılı İş Kanununun 2. maddesinin 6. ve 7. fıkralarında tamamen aynı biçimde "işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işler" sözcüklerine yer verilmiş olması bu kararlılığı ortaya koymaktadır.

Dosya içindeki bilgi ve belgelere göre, davalı şirket tarafından Büyük Efes Oteli yenileme projesinin başlatılmış ve sözü edilen uygulamaları bizzat davalı şirketin görevlendirdiği proje müdürü takip etmiştir. Çok sayıda taşeronla işlerin verildiği bu şekilde yenileme projesinin davalı şirket eliyle yürütüldüğü dosya kapsamından anlaşılmaktadır. Diğer davalı şahıs firmasına, döşeme ve duvarların yıkımı ile molozların atılması işi verilmiştir. Davacı işçilerin sözü edilen şahıs firmasına verilen işler kapsamında çalıştıkları anlaşılmaktadır.

Bölge Çalışma Müdürlüğü tespitlerinde de davalılar arasında asıl işveren alt işveren ilişkisinin varlığı tespit olunmuştur.

Davalılar arasındaki sözleşmelerin niteliği ile tanık beyanları karşısında davalılar arasında yardımcı işlerin yapılması konusunda anlaşmaya varıldığı ve asıl işveren alt işveren ilişkisinin bulunduğu anlaşılınca 4857 sayılı İş Kanununun 2. maddesinin 6. fıkrası uyarınca her iki davalı birlikte sorumlu tutulmalıdır. Mahkememe'ce aksine düşünceyle davalı şirket yönünden davanın reddi hatalı olup kararın bu yönden bozulması gerekmiştir.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebepten **BOZULMASINA**, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 15.12.2009 gününde oybirliğiyle karar verildi.